

Κείμενο 1

[Η αγάπη είναι έξω από τον έλεγχό μας]

Το παρακάτω κείμενο αποτελεί απόσπασμα της συνέντευξης που παραχώρησε ο κινηματογραφιστής και παραγωγός ταινιών Woody Allen στο περιοδικό «The Interview People» και αναδημοσιεύτηκε από την εφημερίδα «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» στις 18 Αυγούστου του 2014 σε μεταφραστική απόδοση από τον Γιώργο Τσίρο. Ανακτήθηκε από την ηλεκτρονική έκδοση της εφημερίδας: <https://www.kathimerini.gr/opinion/interviews/780176/woody-allen>

Του αρέσει να καταρρίπτει τους μύθους που τον περιβάλλουν – ότι είναι σπουδαίος δημιουργός, γνήσιος διανοούμενος ή ότι μοιάζει με τους χαρακτήρες των ταινιών του. Βασικά είναι ένας υψηλής λειτουργικότητας νευρωτικός¹, σε μόνιμη άρνηση της ιδιοφυΐας του. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το ακόλουθο απόσπασμα από συνέντευξή του:

- Ένα κοινό θέμα στις ταινίες σας είναι η αδυναμία πολλών να βρουν το κατάλληλο ταίρι. Πιστεύετε πως είμαστε καταδικασμένοι να μη συναντήσουμε ποτέ τον έρωτα της ζωής μας;

Συχνά οι άνθρωποι ερωτεύονται το λάθος πρόσωπο, που είτε δεν ενδιαφέρεται ιδιαίτερα είτε βρίσκεται ήδη σε μια σχέση. Είναι τόσες πολλές οι μεταβλητές, που τελικά κάνουμε εκπτώσεις σ' αυτό που θεωρούμε ιδανικό και συμβιβάζομαστε με κάτι λιγότερο ή απλώς ελπίζουμε ότι η καρδιά μας μάς οδηγεί στη σωστή κατεύθυνση, αν και συνήθως δεν συμβαίνει αυτό. Είναι μια μόνιμη συζήτηση που έχω με φίλους, το πόσο η ζωή και η ευτυχία μας εξαρτώνται από το τυχαίο. Δύο άνθρωποι πρέπει να σταθούν εξαιρετικά τυχεροί, για να ερωτευτούν, και να είναι συμβατοί στην καθημερινότητά τους.

- Όμως, δεν είναι και ο συμβιβασμός στο παιχνίδι;

Υπάρχουν διαβαθμίσεις. Πρέπει να ελπίζεις ότι δεν θα κάνεις τόσες θυσίες ή συμβιβασμούς που στην πορεία θα νιώθεις δυστυχής. Αυτό που θέλω να πω είναι ότι οι άνθρωποι ακολουθούν την καρδιά περισσότερο από το μυαλό τους και αυτό σημαίνει ότι ερωτεύονται για λόγους που δεν μπορούν να εξηγήσουν. Ή, ακόμη χειρότερα, ερωτεύονται κάποιον που είναι ακατάλληλος. Συχνά δεν βρίσκουμε την αρμονία με κάποιο άλλο πρόσωπο, γιατί και οι δύο εμπλεκόμενοι σε μια σχέση κατακλύζονται από τις αντικρουόμενες επιθυμίες και τις παρορμήσεις τους. Και αυτό που κάνει ακόμα χειρότερα τα

¹Αυτός που υποφέρει από νεύρωση, δηλ. ελαφρά ψυχο-σωματική διαταραχή.

πράγματα είναι ότι μερικές φορές αυτές οι επιθυμίες αλλάζουν με τον καιρό. Ξαφνικά σταματάς να αγαπάς τον άλλο και δεν μπορείς να εξηγήσεις γιατί συνέβη.

- Άρα η αγάπη είναι κάτι εύθραυστο και φευγαλέο;

Είσαι υποχρεωμένος να ελπίζεις ότι τα πράγματα θα εξελιχθούν θετικά. Ακόμα και αν είσαι πολύ ερωτευμένος με κάποιον, πρέπει να βρεις έναν τρόπο συνύπαρξης που θα προσφέρει και στους δύο αγάπη και ασφάλεια, αλλά την ίδια στιγμή θα διασφαλίζει την ανεξαρτησία σας. Ελπίζεις, επίσης, ότι το πάθος σου για ορισμένα πράγματα δεν θα ενοχλεί το άλλο πρόσωπο και ότι κάπως θα καταφέρετε να εκτιμάτε ο ένας τον άλλο γι' αυτό που είστε. Μπορεί να σ' αρέσει ο Μότσαρτ και στον σύντροφό σου η κάντρι ή το χέβι μέταλ. Από τη στιγμή που θα τα ξεκαθαρίσετε αυτά, έχετε μια ελπίδα.

- Έπειτα από 46 ταινίες νιώθετε ότι καταλαβαίνετε περισσότερο τη ζωή;

Δεν νομίζω ότι καταφέρνουμε ποτέ να ανακαλύψουμε το βαθύτερο νόημα ή ότι κατανοούμε τα σημαντικά στοιχεία της ζωής. Νομίζω ότι γελοιοποιούμαστε ισοβίως, είτε είμαστε 20, είτε 40, είτε 60. Παλεύουμε με τα ίδια ακριβώς ερωτήματα που ταλάνιζαν τους μεγαλύτερους φιλοσόφους όλων των εποχών. Είμαστε καταδικασμένοι να βιώνουμε τις ίδιες αμφιβολίες, αντιφάσεις και απογοητεύσεις που οι άνθρωποι αντιμετώπιζαν ανέκαθεν. Δεν έχω νιώσει καμία επιφοίτηση, δεν έχω βρει απαντήσεις. Γι' αυτό και οι ταινίες μου αντανakλούν πόσο φευγαλέα είναι η ευτυχία, πόσο δύσκολο είναι να βρούμε την αρμονία και γιατί οι σχέσεις ανάμεσα στους άνδρες και τις γυναίκες συνεχίζουν να είναι απρόβλεπτες και εύθραυστες.

Κείμενο 2

Του αιγαίου

Το παρακάτω απόσπασμα είναι του Οδυσσέα Ελύτη και ανήκει στην ποιητική συλλογή Προσανατολισμοί, 1940.

Ο έρωτας,

Το αρχιπέλαγος

Κι η πλώρα των αφρών του

Κι οι γλάροι των ονείρων του

Στο πιο ψηλό κατάρτι του ο ναύτης ανεμίζει

Ένα τραγούδι.

Ο έρωτας

Το τραγούδι του

Κι οι ορίζοντες του ταξιδιού του
Κι η ηχώ της νοσταλγίας του
Στον πιο βρεγμένο βράχο της η αρραβωνιαστικιά προσμένει
Ένα καράβι

Ο έρωτας
Το καράβι του
Κι η αμεριμνησία των μελετημών του
Κι ο φλόκος² της ελπίδας του
Στον πιο ελαφρό κυματισμό του ένα νησί λικνίζει
Τον ερχομό.

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Να αποδώσεις σε 50 λέξεις, τις απόψεις του Γούντι Άλλεν στο Κείμενο 1 για τον ρόλο του συμβιβασμού στις σχέσεις και για τις προϋποθέσεις της συνύπαρξης των ανθρώπων.

Μονάδες 10

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Στην προτελευταία απάντησή του στο Κείμενο 1 ο ερωτώμενος χρησιμοποιεί παραδείγματα. Αιτιολόγησε με συντομία την επιλογή του.

Μονάδες 10

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Να αλλάξεις το πρόσωπο στα υπογραμμισμένα ρήματα της πρώτης απάντησης του Γούντι Άλλεν από πρώτο πληθυντικό / πρώτο ενικό πρόσωπο σε τρίτο πληθυντικό, προβαίνοντας σε όσες άλλες αλλαγές είναι απαραίτητες (μονάδες 10). Ποια διαφοροποίηση παρατηρείς ως προς το ύφος του λόγου (μονάδες 5);

Μονάδες 15

²το πανί του καραβιού

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Μπορούν, κατά τη γνώμη σου, να συνδεθούν μεταξύ τους οι λέξεις - σύμβολα που ανοίγουν και κλείνουν τις στροφικές ενότητες του κειμένου 2 (ο έρωτας – ένα τραγούδι – ένα καράβι – τον ερχομό); Ποια συναισθηματική διάθεση σου προκάλεσε η ανάγνωση και γιατί; (100 - 150 λέξεις).

Μονάδες 15